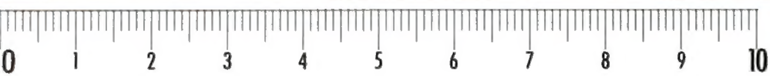
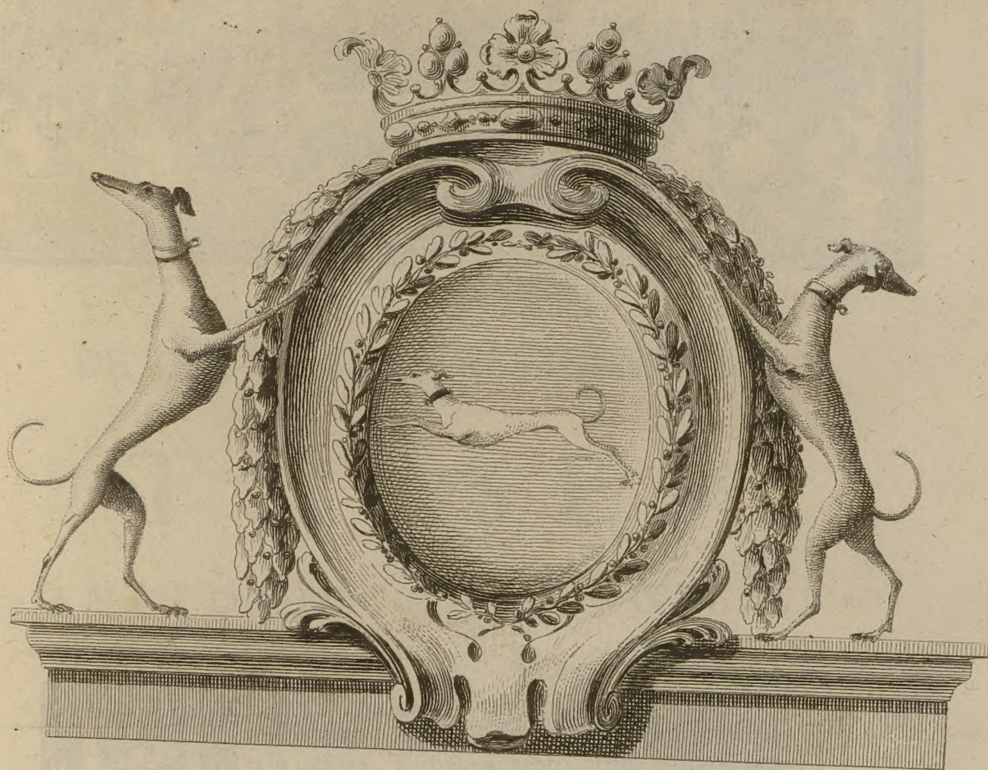
1767

ILLUSTRISSIMO AC NOBILISSIMO VIRO

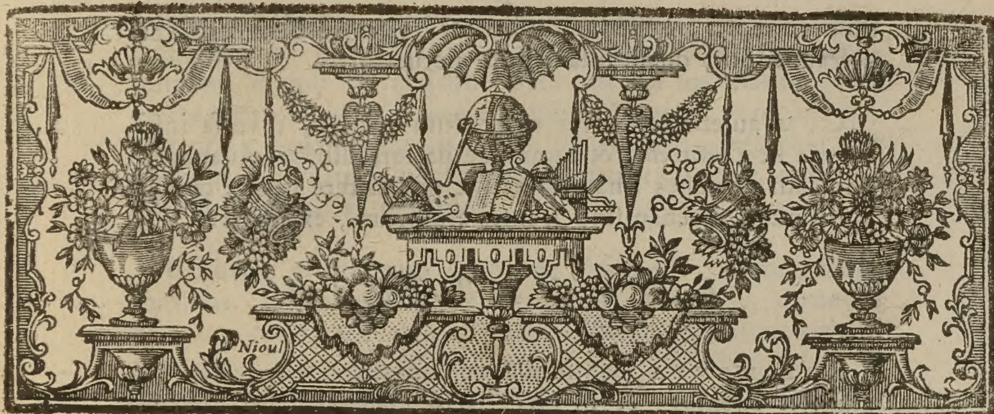
DD. AIMARDO-JOANNI

DE NICOLAY,

REGI AB OMNIBUS CONSILIIS,

SUPREMÆ RATIONUM CURIÆ

PRINCIPI.

DE DENTITIONIS ACCIDENTIBUS.

THESES

ANATOMICO-CHIRURGICÆ.

OMO naſcens, ut plurimùm, Dentibus deſtituitur. Sapiens rerum omnium ordinatrix natura, primos infantulorum cibos mammis maternis commiſit, duriorumque horumce corpuſculorum originem, ad illud tempus tranſtulit, quo futura ſunt neceſſaria. Ubì namquè infirmam ineuntis vitæ teneritatem excepit ætas firmior, cibiſque puer utatur ſolidioribus, creſcentis poſtulat corporis robur; tunc eadem alma mortalium parens, natorum commodis invigilans, maxillas Dentibus inſtruit, quibus ſolidiora alimenta permolere queant, & deſtinatos in uſus elaborare. Prima verò illa Dentium eruptio, tot tantiſque anſam præbere poteſt accidentibus, ut plurimi infantes, niſi opportunum ipſis acceſſerit à Chirurgiâ auxilium,

tunc temporis, è medio, tollantur, vitæque beneficiis antè defraudentur, quam ipsa sentire potuerint.

Cum autem pro variâ morborum naturâ, diversa instituenda sit *Therapeia*, & utramque partem illustret Anatomia, quasdam notiones Anatomicas hîc præmittere juvat, quoque potissimùm mechanismo Dentes erumpant, exponere.

EX ANATOMIA.

Rudimenta Dentium sunt concretiones mucosæ, sub gingivis latentes, & in alveolis nidulantes, quæ, quandò juxta naturæ leges, eruperunt, creverunt, in ossa tandem durissima convertuntur; & utriusque maxillæ limbis infixa, humanum os non mediocriter exornant.

Alveoli, sivè *præsepiolæ*, *locelli*, aut *mortariola*, cavitates sunt in maxillarum limbis insculptæ. In recens nato, jam numerantur vigenti, extrinsecùs totidem tuberibus conspicuæ. Intrinsecùs tenui laminâ circumscribuntur. Singulæ laminæ ab imo fundo erectæ, sibique à lateribus connexæ, tanquam claustra, cavitates dividunt.

Membrana in plures lamellas divisibilis, efformat sacculos quasi quosdam in alveolis contentos. Hi sacculi infimâ de parte tenuiores, circa gingivas crassiores, & parte mediâ ampliores esse videntur: gingivis arctè uniuntur, & ad internam præsepiolarum superficiem, fibris nerveis, cæterisque vasculis alligantur, quæ hîc è proximis orti truncis, fundum præcipuè percurrunt. Eorumdem unusquisque veluti matrix, Dentis germen continet, ipsique vasa illius nutritioni necessaria subministrat.

Ponè alveolos producuntur sex fasciculi vasculares, quorum duo maxillam inferiorem à parte posticâ & internâ subeunt; quatuor superiorem, horumque duo ipsam à parte anteriori; duo à parte posteriori, invadunt. Ex nervis, arteriis & venis conflantur, ipsisque vaginam præbet periosteum. Nervi à quinto pari ortum ducunt; arteriæ è carotide

externâ naſcuntur ; venæ arteriarum ſociæ, acceptum ab iis ſanguinem in ramos ad venam jugularem properantes, infundunt. Singuli illi faſciculi canali oſſeo in maxillarum ſubſtantiâ excavato incluſi, per eaſdem iter legunt, diploem perrerrant, internam illorum oſſium ſubſtantiam percurrunt, ac nutriunt, & ramos per minores canaliculos viâ rectâ ad alveolos tendentes, emittunt.

Gingivæ alveolorum aperturas obſepiunt, conteguntque maxillas. Spiſſiorem dixeris tæniam ex perioſteo, carneque peculiari conflatam, quæ ſecundum illam maxillarum partem extenditur, quæ in adultis Dentibus inſtruitur. Nec ſolùm ex externo, cui firmiſſimè adhæret, perioſteo componitur ; ſed etiam ex reflexâ crumenarum membranâ cui pariter unitur arctiſſimè : textus hinc exſurgit firmior fibris curtiſſimis, ſecumque invicem appreſſis, & intricatis donatus. Nervis tamen vaſiſque ſanguineis pervius eſt & totum quoddam efformat continuum communiori internâ membranâ comprehenſum. In infante, tenuior ac pallidior eſt, & juxtà alveolorum aperturas, rugam efficit Dentium eruptione delendam.

Concretiones Dentium rudimenta efficientes, pediculo membranaceo & vaſculari alligantur in crumenarum fundo. Diligenter conſideratæ videntur componi ex textu cellulari tenuiſſimo, qui liquore gelatinoſo irroratur, impleturque, & circumdatur membranâ germini propriâ cui *Choroïdis* nomen aſſignavit celeb. Duverney (*a*). Glabra eſt & pellucida illa membrana, ſat ſpiſſa, tamen mollis & meabilis, pluraque vaſa admittit. In ejus ſuperficie externâ, propè pediculum, ſternitur rete ſanguineum, ramificationes in germen emittens exiliſſimas. Rudimenta primò tranſlucentia, gradatim incrementum, conſiſtentiam, & colorem obtinent, tandemque Dentis producendi formam induunt.

Germina ſenſim imbuuntur pulti quâdam lacteâ quæ lentâ exſiccatione, magis ac magis concreſcit, & in lamellas alias aliis ſubſtratas indureſcit. Circa ſeptimum à conceptu menſem, prior lamina, inſtar pileoli quodam lentore inter-

(*a*) *Vid.* Œuv. Anatom. de M. Duverney, tom. I, p. 551.

posito, plura contegit germina quâ parte gingivas spectant. Huic lamellæ, aliæ succedunt laminæ corpus Dentis efformaturæ. Earum compages substantiam quamdam efficit ab osseâ valdè diversam, quæ substantia existit albissima, solidissima, acidis tamen prorsus solubilis (a). Ex situ & officio partem osseam munitura, à Malpighio *involucrum adnatum*, nuncupatur (b), vulgòque *incaustum* vocatur.

Incausto jam inchoato, germen paulatim in os convertitur. Ossificatio ab externo ad internum progrediens, notante celeb. Merry, lamellis perficitur cilindricis alias subnascentes inclusuris (c). Illæ verò laminæ ab extremitate germinis gingivis infixa, producuntur: & tenui limbo flexibili, pellucido, cornu formam referente, ac germen circulariter amplectente, terminantur. Interiores diametrum minorem habentes, assiduè superant terminum exteriorum sibi contiguarum, & sic ossea pars conicam acquirit figuram. Universæ autem laminæ, lapsu temporis, ad eam soliditatem perveniunt, quæ ossa constituit. Ab imo ducta incausto choroides, lamellas osseas contegit, nec ipsis, dum efformari incipiunt, adhærescit; sed progrediente vitâ, parti osseæ unitur intimiùs, ipsiusque fit periosteum.

Dens duas habet partes præcipuas, *corpus* & *radicem*. Corpus simul ex incausto & parte osseâ conflatur. Radix prorsus est ossea, & periosteo tegitur. Utrumque secernitur à lineâ leviter striatâ quæ Dentis *Collum* nuncupatur.

Corpore jam efformato, Dens à radice crescens, & alveolo compressus, gingivas resistentes distindit, perforat, & lento gradu corpus offert, ita ut alveolo infixa radix quasi clavus, ipsi adhæreat firmissimè.

Eruptio Dentium à græcis ὀδοντίασις, à latinis *Dentitio*, successivè duobus, ut plerumque stadiis peragitur: undè in primariam & secundariam dividi solet.

Primaria, pueritiæ tempore perficitur, comprehendit-

(a) Vid. Acta. R. S. Acad. Par.
(b) Op. Posth. p. 51.
(c) Hist. R. Scient. Acad. nov. edit. cap. 7.

que Dentes vigenti qui *lactei* vocantur, & in modum pectinis ordinantur. Ratione eorum formæ & usûs, in tres classes dividuntur, nempè, in *Incisores*, *Caninos* & *Molares*. In utrâque maxillâ, incisores quatuor, corpore lato, externè convexo, internè concavo, & in limbum secantem desinente, anteriùs conspiciuntur. Duo canini à lateribus sequentes, unus utrinque, corpore crassiori & acuminato donantur. Molares octo, corpus ferè quadratum habent, eminentiâ quadruplici terminatum. Quaterni sunt in qualibet maxillâ, duo hinc & indè collocati in parte posticâ. Dividuntur in *anteriores* & *posteriores* prioribus volumine majores. Cum erumpunt Dentes, radices vix inchoatæ in singulis desiderantur.

Hæc primaria Dentitio, septem, post nativitatem, mensibus, plerumquè incipit à maxillâ inferiore, & raro antè duos annos perficitur. Incisores medii in utrâque maxillâ sese vicissim ostendunt priores. Deindè laterales, suo ordine sed bini, emergunt, posteà canini & molares. Isti quatuor, nempè duo similes, in maxillis simul eduntur. Modo canini, modo molares anteriores præeunt. His egressis, molares postremi foras prominent, & eorum exitus periculum pueris imminens tollit.

Ex illis vigenti Dentibus, duodecim priores aliis stabilioribus renovandi, aliquot post annos fluere debent. Dens ejusdem formæ ac figuræ, tamen majoris voluminis, singulo incisori & canino succedit. Aliter verò molaribus anterioribus evenire notandum est. Pro quatuor enim, nascuntur octo, duo scilicet in sede uniuscujusque (*a*). Isti prægressis dissimiles, corpus habent minus crassum & bifidum, *molares minores* vocantur. Alii quatuor molares primæ Dentitionis, in ordine servantur; primique inter molares majores, in sequentibus numerandi sunt. Hæc nova series, aliis octo nascituris, nempè quatuor mediis, totidemque moderatoribus, formatur: & completa, Dentibus triginta duobus constat; eâque dispositione tam pulchrâ, tamque aptâ, ut in admirationem trahat, summique opificis sagacitatem demonstret.

(*a*) Bertin, Osteol. tom. II, pag. 278.

Dentitio secundaria, circa quintum annum à molaribus mediis orditur; à septimo circiter anno, ad decimum-quartum, aut decimum-quintum, continuatur lacteorum renovatione quæ, secundum progressionem eorum adortûs peragitur: tandem absolvitur moderatoribus qui, non nisi in provectiori ætate, munus obeunt. Nec desunt quibus per totum vitæ curriculum, deficiunt. Hic est genuinus naturæ in Dentitionis negotio progressus; sed res aliquandò longè aliter se habent, nimiaque diversitas impedit quominùs certi quid ultra proponamus.

EX CHIRURGIA.

Ex dolore, Dentitionem ineluctabiliter concomitante, quædam nascuntur symptomata quæ crescunt & perdurant ad egressum usquè Dentis perfectum, ac eadem denuò apparent quotiescumque novos, contingit erumpere. Istius doloris ratio liquet, quod Dentibus exitum molientibus, vi maximâ dilatentur alveolorum parietes, dum earum pars superior, & gingivæ dilacerandæ ac perforandæ, summoperè tenduntur. Partes autem nervosæ quæ Dentium germina circumstant, his effectibus naturalibus, licet gradatim productis, tamen distrahuntur, & eo majori divulsione irritantur, quo promptiùs augetur Dentis volumen; præstereà experientiâ constat, cæteris paribus, caninos & molares, ut pote volumine majores, molestiam afferre graviorem quam incisores qui sunt tenuiores & secantes. Et si dolor essentialis sit dentitioni, non attamen semper idem indè periculum exurgit, quem etenim multi perfacilè sustinent, ab eo alii præ accidentibus opprimuntur.

Cum in Dentitione varientur circumstantiæ, diversus etiam dolor est, diversaque oriuntur symptomata. Pluribus enim Dentibus simul emergentibus, augetur dolor; eâque duritie quâ gingivæ potentiùs & diutiùs resistunt, acrior fit; indèque alia aliorum Dentium exitui impedimenta: ora alveolorum firmiora, obex quem emersuris offerunt Dentes jam egressi, spatium coarctando, ut recenter notavit D. Levret (*a*),

(*a*) *Essai sur l'abus des Reg. gén. p.* 320.

compreſſionem ad imum alveoli determinant, membranas intus veſtientes inflammant, funiculum nerveum tenui duntaxat tectum lamellâ, vel etiam denudatum (*a*) irritant, & accidentia quæquè ſæviſſima apud infantes excitant, licet aliundè ſaniſſimos. Plethora inſuper & cacochimia ſymptomatum gravitati & varietati addunt, doloremque accendunt & augent.

Ex his omnibus diverſis cauſis, varia oriuntur ſymptomata, alia aliis graviora. Dividuntur in *primitiva* & *conſecutiva*. Quæ à tenſione gingivarum, aut fundi alveolorum compreſſione immediatè pendent, *primitiva ſunt*. Quæ autem oriuntur à diverſis functionibus, illâ diſtractione, aut nimiâ preſſione, læſis, *conſecutiva* dicuntur. Si enim diſtractio gingivarum uſquè ad certum producatur gradum, aut ſi nimia exiſtat compreſſio, quidam circulus ruber efformatur quò circùmſcribitur albedo in ſummitate gingivarum apparens & ſubito inflammatio ſequitur. Sæpè etiam intra breve tempus exurgunt convulſiones quæ eò leviores aut ſæviores ſunt quòd vel à ſolo perioſteo diſtracto, vel à funiculo nerveo compreſſo, vel à duobus ſimul pendeant. Innumera alia ſymptomata, pro variâ circumſtantiarum diverſitate, oriri quoque ſolent, ciborum nempè faſtidium, ptyaliſmus, alvi fluxus, ſæpèquè dejectionibus æruginoſis, ſtipatur. Hæc omnia accidentia alia nova pariunt. Inflammatione excitatur febris, os æſtuat, ſitis urget, vultus rubeſcit, amygdalæ & parotides intumeſcunt, quandòque in ſuppurationem abeunt. Si febris ſuâ vice fiat diuturnior, aut adſit prava humorum diſpoſitio, peſſimam indolem contrahit, puſtulæ erumpunt, aphtæ in ore, labia jam tumida fiſſuris defædantur. Saliva in tracheam deffluens, tuſſim; in ventriculum verò, vomitum excitat; illiuſque ſalivæ acrimoniâ, ventriculi inteſtinorumque inflammatio producitur. Convulſionibus autem irruentibus, alvinæ ſecretiones ſiſtuntur, pectus premitur, oneratur cerebrum, abdomen prominet, ferè ſuffocatur infans, appoplexiâ corripitur. Quandòque hemorragia è naribus, oculis & auribus promovetur (*b*); tandem mors citius ociùs, pro viribus, ultimam mali lineam ponit.

(*a*) Ut pluries inveniſſe teſtatur D. Bertin. Oſteol. tom. II.
(*b*) Vid. Æti. t. 4, p. 68.

QUANDÒ infantes perpetuò ad vultum manus ferunt, pertinaciterque gingivas fricant, ac nutricis papillas mordicùs apprehendunt, tunc nuntiatur Dentitionem imminere. Vultûs intumescentia & ptyalismus, ejus progressum indicant. Dentium autem numerus & species, loco dolenti, mutatâque gingivarum conditione, demonstrantur. His phenomenis quæ sunt signa pathognomonica, declaratur *diagnosis*, quæ tenebris obvolvitur quandò alvi fluxus, febris & convulsiones præeunt. Illa namque inter signa æquivoca, recensenda esse, nemo est qui non videat. Cum igitur infantes, circa consuetum Dentitionis tempùs quibusdam accidentibus subitò corripiuntur, ut error depellatur, plurimi interest pro Sidenhami monito, considerare morbos grassantes (*a*), aliasque causas quibus ista accidentia produci possunt: & dubitare non licet quin à quibusdam Dentibus erupturis pendeant, si accedat ptyalismus, aut vultûs partes convulsionibus exagitentur, & oculi convellantur.

SPECIE verò, numero & acerbitate *symptomatum*, facilis aut difficilis judicatur Dentitio. Primitiva nil mali portendunt. Dentibus enim egressis, statim evanescunt, eorumque effectus sensim natura vincit. Consecutiva verò, & accidentia quæ ab iis procreantur, ominosa sunt: neque tamen idem periculum est. Febris non per se, sed diuturnitate vehementiâque, metuenda (*b*) si succedat convulsionibus, felicis ominis est. Inflammatio febrim intensiorem reddit; hæc si fiat validior, satis citò in gangrænam illa terminatur, præcipuè cum acrior adest humorum *indoles. Levis alvi fluxus est desiderandus.* Ex Hypocrate, pueris qui cum tussi dentiunt, Dentes tardiùs erumpunt, & in punctione major sequitur extenuatio (*c*). Si fæces alvinæ fiant ærugimosæ, pro malo habendæ: eâ coloris mutatione ducuntur Practici ad Sensorii communis & totius nervorum sistematis perturbationem suspicandam (*d*). Illa autem perturbatio magis est timenda, cum Dentientes altiori somno premuntur, aut alvum duram habent, & caput molis amplioris; minùs verò, cum de nocte sunt irrequieti,

(*a*) Vid. Schedul. Monit. de nov. Feb. Ing. p. *674*.
(*b*) Hippoc. Lib. de Dentit. Chart. tom. 7, p. 871.
(*c*) Ibid.
(*d*) Wansv. in Boerth. Aph. p. *664*.

&

& ſolitò moroſiores (*a*). Ex omnibus accidentibus ſupra memoratis, convulſiones periculoſiſſimas habemus, de illarum *prognoſi*, ſic ſtatuit clar. Puzos. Spes quædam ſalutis affulget, ubi à ſe invicem diſtant inſultus convulſivi, dummodo, poſt convulſiones redeat ſpiritus, & in auxiliis ſuppeditandis, nulla adhibeatur mora : contrà verò ſi convulſiones crebrò recurrunt, lethum expectandum eſt, vel morbus aliquis gravioris momenti inſtat. Idque præcipuè fit, ubi infantes ubera reſpuunt, aut ubi ſopore obruuntur; quod quidem ſymptoma, in puero, ominis longè pejoris eſt, quàm in adulto (*b*).

Dentitio, cum merum ſit opus naturæ, ipſi committenda, ſi placidè perficiatur : non tamen parvi pendenda auxilia quæ huic favere queunt. Regimini congruo incumbere, præſtantiſſimum eſt, & ablactationem, uſque poſt Dentium vigenti, aut ſaltem ſexdecim egreſſum, differre tutius (*c*). Corpora etiam quæ inter gingivas interpoſita, nimiâ duritie, vel ipſas calloſas reddere poſſunt, vel dentes explanare, ideoque eminentias delere quibus gingivis perforandis aptiores forent, diligenti curâ avertere, maximi intereſt. Quapropter, contra ſententiam celeb. Andry, crepundiorum adhibitio hocce priore tempore nobis reprobanda videtur.

Dentitione verò jam inſtante, primò gingivarum relaxationi & molliti ei ſtudendum : in quem ſcopum adhibeantur butyrum, axungia gallinæ, aut alia, ad libitum, emollientia. Deindè pruritûs leniendi causâ, cautè digitis fricentur gingivæ, mandendaque puero præbeantur gliciriſſæ aut radicis *altheæ fruſtula*. Dentes *foras prodire* nitentes, tunc tutò per crepundia adjuventur. Illos enim tunc ſolidos inter & crepundia, attritæ gingivæ, faciliùs perforabuntur. Gargariſmata interim refrigerantia, & leviter glutinoſa, ad oris lotionem non omittenda judicamus.

Si verò quædam ſuperveniant accidentia, ea, pro eorum naturâ, ſunt debellanda. Topicis emollientibus, antiphlogiſticis, & anodinis, ſedentur inflammatio & dolor : compeſcatur calor febrilis, diluentibus, demulcentibus, ac temperantibus. Gangræna ſiſtatur antiſepticis, inter quæ lau-

(*a*) Hippoc. de Dentit. tom. 7. p. 871.
(*b*) V. Puzos. de Morb. Infant. art. de Dent. Rachiti & Convulſ.
(*c*) Vid. Clar. Levret, p. 315. *Du tems de ſevrer.*
(*d*) Orthop. Tom. 2. p. 210.

datur acidum ſalis marini melli roſato mixtum (*a*). Convulſiones levibus hypnoticis & antiſpaſmodicis ſedentur. Ideò linimentis nervinis, collum & ſcapulæ inungantur. In quocumque caſu expedit alvum ciere, tam ad primarum viarum ſordes eliminandas, quam ad revulſionem capiti ſalutarem obtinendam. Hujus rei cauſâ, cliſmata injicienda ſunt ſimplicia, & doloribus temperatis, laxantia; propinanda etiam ſunt cathartica blandiora, vel pro neceſſitate, aliquot grana kermes mineralis, vel radicis braſilienſis, aut parva doſis tartari ſtibiati. Si febris adſit vehementior, ſanguinis miſſio (*b*) è brachio ope lanceolæ, aut hirudinum infra aures (*c*) præmittenda eſt. Convulſionibus irruentibus repentinam ſaphenæ ſectionem, iteratamque, pro re natâ, preſcribit D. Puzos (*d*) ut deindè præbeantur aliquot grana kermes mineralis in quodam liquore antiſpaſmodico, aquâ nempè florum tiliæ diluta. Exercit. noſter Clinicus notat hoc medicamentum ad ſcopum rectiùs conducere, quam alia quæ ſpecifica habentur.

Cum autem illa curatio plerumquè deprehenditur inanis, imò etiam nocua, vires enim frangit ubi diutiùs uſurpatur; ad aliud ergò curandi genus accedat, ùt cauſa morbi prorſus avertatur; compreſſio nempè, quâ ſublatâ, memorati certò tollentur effectus.

Pro impedimenti varietate, varius eſt curationis modus adhibendus, ùt aufferatur. Si à gingivis pendet, illæ, juxtà Paræum, incidendæ ſunt (*e*), & ſcalpello cautè uſquè ad Dentem adacto, ſunt etiam aperiendæ, donec totus dens pateat, & nihil ſuperſit quod reſiſtat. In omnes Dentes, qui contigui prodituri ſunt, producendam eſſe inciſionem, docet Guillemeau, lineâ quâdem in arcum directâ ſuper inciſores; decuſſatâ verò, ſuper caninos & molares (*f*). Ubi Dentes jam egreſſi Dentibus exituris faciunt impedimentum, quod de caninis & molaribus, D. Levret annotavit, primos in eo caſu nocentes evellere opportet (*g*). Quæ quidem operatio forficis

(*a*) Wanſw. In Boerrh. Aph. t. 4, p. 664.
(*b*) D. Levret. Lib. citato, p. 328 & ſeq.
(*c*) Sydenh. de nov. Feb. ing. p. 673.
(*d*) *Malad. des Enfans*, *p.* 275.
(*e*) *Œuv. Chirurg. p.* 751.
(*f*) *Œuv. Chirurg. p.* 425.
(*g*) *Eſſai ſur l'ab. des Reg. gén. p.* 326.

ope facilè perficitur. Si dens in alveolo firmiùs propter loci anguſtiam retineatur, præmiſsâ inciſione, gingiva in eâ parte ubi compreſſio animadvertitur, erit incidenda, & alveoli parietes, fabrili ſcalpro dividendi erunt, ut apertura fiat amplior, denſque faciliùs emergat. Si faſciculus vaſorum nimium prematur, poſt celebratam crucialem in gingivas inciſionem, alveolique ſectionem, tam à parte maxillæ externâ, quàm internâ dens aptâ volcellâ apprehendendus eſt, & aliquantiſper ſublevandus, aut etiam plane evellendus (*a*), ut ſubitò deſinat compreſſio calamitoſa.

Omnes illæ methodi diverſæ, in praxi admittendæ videntur, pro diverſis caſibus, quia ſingulæ propriam ſuam habent utilitatem ad obſtaculum occurrens aufferendum; gingivarum enim, ubi obſtant, inciſio palmaria eſt; aliis autem impedimentis, nil profuit amovendis. Jam verò ab illâ celebrandâ deterrere non debet dolor, nequè peculiaris actio, cum gingivæ, obtuſi prorſus ſenſûs ſint, & illa operatio naturæ vices perfectiſſimè adimpleat. Nec majus aliæ periculum inferunt operationes, confidentique animo ſuſcipi poſſunt.

Optandum ſupereſt ut tempus prædictorum mediorum adhibitionis, tam preciſe determinari poſſit, ac talis therapeiæ patent utilitas & poſſibilitas. Succeſſus enim non minus ab illâ circonſtantiâ, quam mediorum preferentiâ, pendet. De quâ tamen doctrinâ inter-ſe valdè diſcrepant ſcriptores: nec deſunt ſibi confidentiores, qui inſignem Dentis ex alveolo progreſſum conſtanter expectandum eſſe rati, temeritatis notam inflixerunt iis qui ſymptomatum violentiâ perterriti, ad Chirurgiam feſtinanter recurrendum eſſe judicarunt. Hodierna Pathologia hujus Chirurgiæ Dentitioni tam proficuæ opportunitatem lumine ſuo conſpergens, illos ab hac-ce injuriâ vindicat. Plures enim agnoſcuntur cauſæ quæ Dentibus emerſuris invincibiliter obſtant, adeò ut multa indè naſcantur accidentia quæ procraſtinationem eo periculoſiorem reddunt quo graviora ſunt. Omnes autem illæ indicationes non ſunt æque perſpicuæ, & quædam non niſi accidentibus conjiciuntur. In tali dubio, ſymptomatum urgentiæ potiùs conſulendum, quam Dentium emer-

(*b*) *Bert. Oſteol. tom. II, p.* 281.

fionis gradui, ne cunctatione imprudenti occafio fugiat præceps. Quot & quanta enim febris & convulfiones in corpore tenero, pericula peperirent, fi diuturna foret compreffio, horum fymptomatum fomes & caufa.

Quoties dubius obftaculorum remanet concurfus, non evidenter fefe offerunt medendi media. Statim atque tamen de compreffionis loco certò ftatui poteft, per gingivarum fcilicet albedinem, quæ in Dentitione difficili fæpè fæpiùs circulo rubro circùmfcribitur, tunc gingivarum incifionem, ut pote operationem fimpliciorem, præmittere congruum. Si accidentia à perioftei diftentione unice pendent, ipfo incifo fedantur. Si forfan Dens non nifi diù poft operationem prodit, citò tamen celebraffe neminem pæniteat; nunquam enim inconfultò, nec promifcue fufcepta fuerit, quoties febris pertinacior, ut plerumque occurrit, quando molares, præcipue poftremi, exitum moliuntur. Nullum denique malum affert incifio, aut faltem minus quam quod oriretur ex febri diuturniori. Ideòque *Harris* (*a*), *Palfin* (*b*), *Lieutaud* (*c*) eam plus æquo pertimefcere videntur. Si vero ifta operatio compreffioni aufferrendæ fit impar, ad quafdam ex prædictis recurrendum eft. Molarium jam egrefforum evulfio indicatur fpatio anguftiori quod remaneret caninis aut molaribus poftremis modò exituris. Imprudens atque præmaturata adhibitio crepitaculi, quâ alveolorum limbi curvari potuerunt, eorum fectionis neceffitatem fuadet quam fpecillum confirmat. In convulfionibus autem frequentioribus, Dentis nitentis exitum fublevatio aut etiam ejus abfoluta ablatio celebretur, ut ftatim definat compreffio fafciculi nervei quâ hi motus convulfivi excitantur. Hæc porrò methodus eò præftantior apud nos habetur, quòd in Nofocomio dicto *La Salpêtriere*, plurimi infantes vifi fint, qui Dentitione afperâ laborantes, illâ vel iftâ ratione, pro vario cafu fufceptâ, ad vitam & fanitatem revocati funt.

Quæcumque celebretur operatio, ut profperè fuccedat, fanguinis profluvium, fi nimium fit, fiftendum eft; gingivarum inflammatio fedanda vel debellanda, quod per fe patet; nequè quemquam latent media quibus hîc finis intentus obtineatur.

(*a*) De Morb. Infant.
(*b*) Anatom. Chirurg.
(*c*) Synop. Univ. Prax. Medic. p. 507.

Has Theses, Deo Juvante, & Præside M. FRANCISCO-GUILLELMO LEVACHER, Artium & Chirurgiæ Magistro, Regiæ Chir. Academiæ Consiliario, nec non in Scholâ Chirurgiæ Practicâ Professore, *tueri conabitur*, Anna Brun, *Claromontanus*, *Artium liberalium in almâ Universitate Parisiensi Magister*, *& Nosocomii generalis Parisiensis in domo dictâ* La Salpêtriere, *olim Chirurgus præcipuus*, *Theseos Autor.*

PARISIIS,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS

Die Sabbati, 24ª. *Octobris*, *anno salutis* 1767, *à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam.*

PRO ACTU PUBLICO
ET
SOLEMNI COOPTATIONE.

Typis P. Al. le Prieur; Regii Chirurg. Collegii Typographi.